

Cròniques del món

El següent del candidat opositor Hussein Mussavi es manifestaven amb imatges del seu líder pels carrers de Teheran, la capital iraniana, el 15 de juny passat.

Creix el clima de revolta a l'Iran

AMMAN ■ Carla Fibla

Durant la campanya electoral de l'Iran el missatge del canvi, de la necessitat de reformes a fi que el país no s'aïlli, va prendre molta força, sobretot perquè l'Iran, després de l'ocupació de l'Iraq el 2003, cada vegada té més pes a la regió. La jornada en la qual els iranians eren convocats a les urnes, el dia 12 de juny, es va viure com una festa, amb una mobilització enorme, que va superar el 80% de participació. Els iranians, més dividits que mai entre les propostes del president ultraconservador, Mahmud Ahmadinejad, i les idees reformistes de l'opositor Mir Hussein Mussavi, dipositaven el vot conscients que durant els dies següents el país viuria moments de molta tensió. I tal dit, tal fet. En el moment de tancar aquesta edició hi havien mort vuit persones, resultat de diversos dies de mobilitzacions enfrontades. El país

va deixar fer miques la unitat l'endemà de les eleccions, quan es va saber que Ahmadinejad renovava el seu càrrec havent assolit més del 60% dels vots, sense haver d'acudir ni tan sols a una segona volta. Quilòmetres de tela verda subjectats per centenars de milers de mans han recorregut els carrers de Teheran en silenci, mostrant cartells en els quals demanaven: "On és el meu vot?" Pels mateixos recorreguts, centenars de milers de manifestants han llançat proclames contra la suposada ingerència estrangera en la revolta social més important que ha viscut l'Iran d'ençà de la Revolució Islàmica, ara fa trenta anys. El Consell de Guardians de la Revolució va escoltar les protestes i va accedir a recomptar els vots allà on els candidats oposats a Ahmadinejad han protestat, però això no és suficient per als qui cada dia surten al carrer a demanar que se'ls

respecti. Volen que s'anul·lin les eleccions i que es permeti de confirmar la seva elecció del canvi. El règim iranià ha mirat de minimitzar el desbordant moviment que ha nascut aquests dies a l'Iran. La censura als mitjans de comunicació locals i estrangers per a cobrir les manifestacions de Mussavi i, fins i tot, per sortir de les seves oficines, amb retirada d'acreditacions de premsa i invitació a abandonar el país als enviats especials estrangers, ha fet que els ciutadans es convertissin en improvisats informadors que, sovint amb pols tremolós, han enregistrat les protestes a les estacions del metro, a les places o a les principals avingudes de la capital. La xarxa d'internet, que amb el pas del temps ha tingut cada vegada un accés més limitat, és el suport utilitzat per a mantenir-se en contacte amb l'exterior per als qui ja no accepten el silenci imposat pels aiatol·làs.

BUENOS AIRES ■ Federico Rivas

Els argentins van a les urnes. A la sàtira televisiva *Gran cuñado*, presentada per Marcelo Tinelli i que cada nit veuen milions d'argentins, els polítics més famosos, representats per actors, juguen a la casa del Gran Germà. Allà mostren les seves contradiccions i exhibeixen les seves mentides. El programa s'ha convertit en l'aparador de la campanya electoral de les eleccions legislatives que tindran lloc el dia 28 de juny, en què els argentins renovaran la meitat dels 257 escons de la Cambra de Diputats i un terç dels 72 del Senat. L'èxit de *Gran cuñado* no diu gran cosa a favor de la política argentina. L'ex-president Néstor Kirchner hi és presentat com un home obsessionat pel poder i que controla la seva dona, l'actual presidenta del país, Cristina Fernández. Al seu torn, el principal candidat opositor, Francisco de Narváez, no pot ocultar les seves idees d'extrema dreta i l'ex-radi- cal Elisa Carrió apareix com una devota cristiana que parla amb Déu de les candidatures del seu partit, l'Acord Cívic. Així veuen els argentins aquestes eleccions, que entre més coses mostraran el poder real de Kirchner per a controlar els cabdills del Partit Justicialista, els peronistes, que ha patit la fugida de molts dirigents a mesura que augmentava el desgast de la parella presidencial. La gran batalla d'aquestes eleccions serà, com sempre, a la província de Buenos Aires, on viu la meitat dels 40 milions d'argentins. Néstor Kirchner, candidat a diputat per aquesta província, sap que perdre en aquest territori seria la fi de la seva carrera política. L'ex-president encapçala la llista de diputats al costat de l'actual governador, Daniel Scioli. La particularitat és que ambdós s'han negat a assegurar si prendran possessió dels seus càrrecs al parlament, o si les seves candidatures seran merament testimonials. Aquestes candidatures *testimonials*, de fet, són una invenció de Kirchner que pretenen sumar vots amb figures de pes, com ell mateix, en una maniobra que l'oposició ha provat de deturar, sense èxit, als tribunals. De l'altre costat, el poderós empresari De Narváez, un antic

L'ex-president Kirchner es presenta a les eleccions argentines.

peronista que va trencar amb les idees *progressistes* del sector liderat pels Kirchner, ha posat l'èmfasi en la inseguretad ciutadana i a comparar el marit de la presidenta amb el veneçolà Hugo Chávez. "Si Kirchner guanya a la província hi haurà intents de nacionalitzacions i arremetrà contra la propietat privada. Anirà contra els bancs i els seus dipòsits, perquè necessita diners, i també contra els mitjans de comunicació", ha dit de Narváez. Les enquestes el situen en un empat tècnic amb el president, que no s'ha cansat de recordar que l'empresari té una causa oberta per tràfic de droga, que ha estat convenientment reactivada en plena campanya.

WASHINGTON ■ Ricard González

Plans sanitaris. Per molt que Barack Obama es presentés a la campanya electoral com un candidat diferent, un cop a la Casa Blanca s'ha trobat amb el mateix problema que tots els seus antecessors: és molt més fàcil de fer promeses que no pas de dur-les a terme. La setmana passada, el president va fer un discurs davant el col·legi de metges més potent del país, un dels grups de pressió que en el passat ha fet més força per evitar una reforma sanitària que pugui perjudicar

El president dels Estats Units d'Amèrica, Barack Obama.

els seus interessos. Obama va mirar de calmar les seves pors, i els va assegurar que la reforma que planeja no es farà contra ells, i que espera que hi col·laboraran. S'espera ben aviat una activitat frenètica al Senat per mirar de cercar punts d'acord a la reforma sanitària entre tots dos partits, i les diverses faccions dins de cadascun. La qüestió més polèmica fa referència a la possibilitat que l'estat competeixi amb les companyies privades oferint una assegurança mèdica. Atès el consens que hi ha a la societat nord-americana sobre la necessitat de canviar el sistema de salut, és ben probable que al final Obama aconseguixi el seu propòsit, si bé el resultat pot ser una mica descafeïnat. En canvi, la promesa de tancar Guantánamo abans del 20 de gener de l'any vinent serà molt més difícil de complir. Amb comptagotes, el govern va aconseguint que alguns països aliats es comprometin a acollir presoners. El dilluns va anunciar un acord marc amb la Unió Europea i, poc després, Itàlia ja es va comprometre a acollir-ne tres. El principal escull, però, és al Congrés, car és impossible de col·locar tots els detinguts a l'estranger, i per força unes desenes hauran d'estar internats a territori nord-americà. El problema és que una majoria de legisladors, tan demòcrates com republicans, s'oposen aferrissadament a l'arribada de sospitosos de terrorisme als estats o districtes que representen. De fet, fa unes setmanes que es van negar a proporcionar els fons que demanava la Casa Blanca per a recol·locar els seus prop de 230 presos. La clau d'aquest comportament està en els sondatges, perquè fa només uns quants mesos, la majoria era favorable a tancar el controvertit centre de detenció. Ara segons les enquestes, una majoria de ciutadans està en desacord amb la clausura de Guantánamo, i un percentatge aclaparador, aproximadament del 70%, rebutja la possibilitat que algun presumpte terrorista acabi en alguna presó del seu estat. Obama pot ser un dels presidents més populars d'aquests darrers decennis, però ni tan sols ell és capaç de doblegar a la seva voluntat el Congrés. Als EUA, per damunt del partit i el president, cada legislador vetlla per la seva pròpia reelecció.